

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА ТАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ РОЗБОЇВ, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНОЮ ГРУПОЮ

PROCEDURAL AND TACTICAL ASPECTS REGARDING THE PROCEDURE FOR CONDUCTING COVERT INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION OF ROBBERIES COMMITTED BY AN ORGANIZED GROUP

Марченко О.А., к.ю.н.,
доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Одеський державний університет внутрішніх справ

У статті досліджено процесуальні та тактичні аспекти порядку проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування розбоїв, вчинених організованою групою. Встановлено, що для проведення комплексу негласних слідчих (розшукових) дій, використовуючи сучасні можливості установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж та з електронних інформаційних систем, можливості візуального спостереження, під час досудового розслідування розбоїв, вчинених організованою групою необхідним та важливим є дотримання слідчим послідовності дій та структури етапів проведення НСРД з метою подальшого фіксування та отримання результатів. Саме для забезпечення виконання послідовності етапів проведення НСРД, необхідним є: внесення до Єдиного реєстру досудових розшувань відомостей щодо вчиненого злочину; вивчення матеріалів кримінального провадження та оперативно-розшукової справи про вчинений злочин; виділення інформації для отримання якої необхідно провести негласну слідчу дію; створення плану щодо проведення певної негласної слідчої (розшукової) дії та погодження цього плану з представниками оперативного підрозділу; визначення представника оперативного підрозділу, який буде проводити негласну слідчу (розшукову) дію; звернення з клопотанням про проведення негласної слідчої дії до уповноваженого суб'єкта погодження та подальше дотримання послідовності етапів розгляду клопотання про проведення НСРД, необхідним для цього: прийняття слідчим суддею заходів щодо збереження режиму секретності; оголошення клопотання, інших матеріалів кримінального провадження щодо визначення наявності підстав для надання дозволу на проведення такої дії; визначення часу та місця розгляду клопотання та доведення інформації до слідчого чи прокурора, які беруть участь при розгляді даного клопотання; при розгляді клопотання необхідним є: відкриття засідання та визначення розгляду клопотання; повідомлення про присутність особи, яка подала відповідне клопотання та про додержання секретності відповідної інформації і забезпечення фіксування засідання; оголошення щодо якого клопотання проводиться засідання; заслуховування уповноваженої особи, яка подала клопотання, з вмотивованим обґрунтуванням наявності підстав, мети та необхідності проведення певної негласної слідчої (розшукової) дії; та завершальний етап який полягає у: забезпеченні наявності підстав які будуть стверджувати достатність для прийняття рішення судом щодо дозволу або відмови в наданні дозволу на проведення НСРД; винесення ухвали про дозвіл або відмову в наданні дозволу на проведення НСРД; забезпечення режиму секретності надання ухвали слідчого судді уповноваженій особі. Доведено доцільність невідкладного проведення комплексу негласних слідчих (розшукових) дій, для подальшого використання, як джерел доказів, під час досудового розслідування розбоїв, вчинених організованою групою.

Ключові слова: досудове розслідування, негласні слідчі (розшукові) дії, оперативне, оперативно-розшукове забезпечення, кримінальних провадження, організована група, організовані форми злочинної діяльності, злочин, кримінальне правопорушення, кримінальна відповідальність, процес, доказування, докази, фіксування, дозвіл, клопотання, слідчий суддя, слідчий, прокурор, оперативні підрозділи.

The article examines the procedural and tactical aspects of the procedure for conducting undercover investigative (search) actions during the pre-trial investigation of robberies committed by an organized group. It has been established that in order to carry out a complex of covert investigative (search) actions, using modern possibilities of determining the location of a radio-electronic device, removing information from transport telecommunication networks and from electronic information systems, the possibility of visual surveillance, during the pre-trial investigation of robberies committed by an organized group, it is necessary and important compliance by the investigator with the sequence of actions and the structure of the stages of the NSRD for the purpose of further recording and obtaining results. In order to ensure the sequence of stages of NSRD implementation, it is necessary to: enter information into the ERDR; analytical processing of materials of criminal proceedings and operative-investigative case of the corresponding category; separation of the system of actual data, for obtaining which it is necessary to conduct NSRD; drawing up a written plan for conducting NSRD and coordinating it with employees of the operational unit; determination of a specific subject of an undercover investigative (search) action; submitting a petition to the appropriate subject of sanctioning and the sequence of stages of consideration of the petition for conducting the NSRD, it is necessary: adoption by the investigating judge of measures to ensure the secrecy regime; study of the petition, other materials and determination of the existence of grounds for granting permission to conduct NSRD; determining the time and place of consideration of the petition and providing information to the investigator or prosecutor who will be present at the consideration of the petition; taking other measures necessary to prepare for consideration of the petition; consideration of the petition: opening of the meeting and announcement of the consideration of the petition; notification of the appearance of the person who submitted the petition and the observance of the confidentiality regime and the conditions for recording the meeting; announcement of which petition is being considered; hearing of the person who submitted the petition with justification of the grounds, necessity and purpose of conducting an undercover investigative (search) action; hearing arguments of the parties; final stage: determining the sufficiency of the grounds for resolving the petition on the merits; issuing a resolution on permission or refusal to grant a permission to conduct NSRD; with observance of the regime of confidentiality of the decision of the investigating judge to the investigator or prosecutor. The expediency of the immediate implementation of a complex of covert investigative (search) actions, using modern possibilities of determining the location of a radio-electronic device, removing information from transport telecommunication networks and from electronic information systems, the possibility of visual surveillance, during the pre-trial investigation of robberies committed by an organized group, has been proven.

Key words: pre-trial investigation, covert investigative (search) actions, operational, operational and investigative support, criminal proceedings, organized group, organized forms of criminal activity, crime, criminal offense, criminal responsibility, process, proof, evidence, fixing, permission, petition, investigative judge, investigator, prosecutor, operative units.

Негласні слідчі (розшукові) дії займають особливо важливе місце у системі засобів доказування під час, зокрема досудового розслідування у кримінальному провадженні. У зв'язку із змінами у Кримінальному процесуальному кодексі України у 2012 році, було запроваджено новий інсти-

тут кримінального процесу – це негласні слідчі (розшукові) дії. Особливістю цих дій полягають в тому, що вони одночасно виступають ефективним джерелом отримання джерел доказів для розслідування розбоїв, вчинених організованою групою, шляхом невідкладного проведення комплексу

негласних слідчих розшукових дій, використовуючи для цього сучасні можливості зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж та установах місцезнаходження радіоелектронного засобу; спостереження за особою, річчю або місцем (візуальне спостереження); аудіо-, відеоконтроль особи, місця; зняття інформації з електронних інформаційних систем; виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; використання інформації, отриманої унаслідок конфіденційного співробітництва з іншими особами.

Дослідженням такої проблематики щодо проведення негласних слідчих дій, їх правового регулювання, використання результатів отриманих у результаті реалізації негласних слідчих дій присвячені роботи таких авторів, як, Ковальова О. В. [2]; Мірковець О. М. [6]; Ю. М. Мирошніченко [5]; Роман Олійничук, Валерій Канюка [11]; А. В. Шило [16]; Тагієв С. Р., Пузирьов М. С., Івашко С. В. [13]; Шай Р. [15].

Метою статті є визначення процесуального та тактичного порядку проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування розбоїв, вчинених організованою групою.

Ефективність розслідування розбоїв, вчинених організованою групою, забезпечується безпосередньо завдяки реалізації повноважень слідчого щодо ініціювання та проведення негласних слідчих (розшукових) дій (НСРД), що закріплено і регламентовано правовими нормами, які регулюють слідчу діяльність та порядок проведення тієї процесуальної дії, але й безпосередньо забезпечується дотриманням послідовності та якості проведення таких дій.

Тому послідовність дій слідчого з метою проведення та фіксування НСРД є достатньо складною процедурою, тому що законодавство передбачає, що вони можуть бути проведені тільки у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб, а більшість із проводяться виключно у кримінальних провадженнях щодо тяжких або особливо тяжких злочинів і потребують проходження певних процесуальних етапів, щоб отримати позитивний результат.

За для отримання фактичних даних про злочин за допомогою НСРД, спочатку слідчий зобов'язаний провести першочергові слідчі (розшукові) дії та інші необхідні процесуальні дії для того щоб впевнитись що всі можливості вичерпані і у інший спосіб неможливо отримати необхідну інформацію, а саме джерела доказів.

Весь алгоритм дій слідчого є досить тривалим та включає такі заходи:

- вивчення матеріалів кримінального провадження;
- визначення фактичних даних, які необхідно отримати, та конкретної НСРД, за допомогою якої можливо це здійснити; складання плану проведення такої дії, підготовка слідчим відповідного клопотання;
- реєстрацію його у режимно-секретному підрозділі;
- узгодження у прокурора та доставка до відповідного апеляційного суду;
- передачу до режимно-секретного підрозділу суду для вхідної реєстрації;
- визначення головою апеляційного суду відповідного судді, який буде розглядати клопотання;
- розгляд та прийняття рішення визначеним слідчим суддею апеляційного суду;
- реєстрацію ухвали та передача її до органу досудового розслідування; підготовку письмового доручення оперативному підрозділу про проведення НСРД та разом з ухвалою слідчого судді передачу через відповідні режимно-секретні підрозділи уповноваженому оперативному підрозділу;
- здійснення та фіксація НСРД; використання в процесі доказування [7].

Вищевказані заходи, передбачають послідовність дій слідчого з метою проведення НСРД, що визначає відповідну поетапність. Яку складає:

- підготовчий етап, який включає розгляду слідчим суддею клопотання про дозвіл на проведення НСРД;
- практичний етап, який включає, проведення та фіксування НСРД; крім того використання в подальшому результатів проведення НСРД в доказуванні на досудовому розслідуванні.

Підготовчий етап полягає в внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про вчинений злочин а також проведення слідчих (розшукових) дій, що надає слідчому впевненість в тому, що відомості про злочин та особу, яка його вчинила, не можливо отримати в інший спосіб.

Після чого слідчий аналізує матеріали досудового розслідування та визначає коло обставин, які підлягають доказуванню, та визначає, чи можливо отримати докази без проведення НСРД. Якщо немає такої можливості отримати відомості про злочин в інших спосіб, слідчий приймає рішення, які негласні слідчі (розшукові) дії необхідно провести для отримання фактичних даних про злочин чи особу яка його вчинила.

Встановивши необхідність проведення НСРД, слідчий формує план дій в якому він зазначає: дату, осіб які мають бути запрошені, які мають приймати участь, методи, засоби, технології, тактику, порядок проведення та фіксування, заходи забезпечення безпеки осіб, які приймають участь.

Обов'язковим елементом підготовчого етапу є прийняття рішення про проведення НСРД, регламентоване п. 3 ст. 246 КПК України. Рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій приймає уповноважена особа – слідчий, прокурор, а у випадках, передбачених КПК, – слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором. Прокурор уповноважений приймати рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії та здійснює процесуальний контроль за вчиненням злочину.

Частина 3 ст. 93 КПК України регламентує право ініціювання проведення негласної слідчої (розшукової) дії та звернутися з відповідним клопотанням до слідчого, прокурора, а у випадку відмови – постанова може бути оскаржена слідчому судді.

Слідчий визначаючи необхідність проведення зазначеної НСРД повинен, в першу чергу, вирішити, хто буде виконавцем негласної дії – він особисто або за його письмовим дорученням оперативний підрозділ. Рішення про проведення НСРД приймається у вигляді постанови або клопотання про проведення такої дії, а у разі необхідності постанови про доручення оперативному підрозділу про її проведення.

Статті 246, 251 КПК України закріплюють вимоги рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, яке викладається в постанові. Так, відповідно до статті 250 КПК України закріплено що у виняткових невідкладних випадках, зокрема у випадку вчинення розбоїв, а також запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, НСРД може бути розпочата до винесення ухвали слідчого судді за рішенням слідчого, узгодженого з прокурором, або прокурора. У такому випадку прокурор зобов'язаний невідкладно після початку такої НСРД звернутися з відповідним клопотанням до слідчого судді.

Вимоги статті 248 КПК України передбачають повноваження виключно слідчого судді щодо розгляду такого клопотання. Також ця норма визначає вимоги

щодо клопотання слідчого, погодженого з прокурором, клопотання прокурора про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. У клопотанні слідчого, прокурора, ухвали слідчого судді не зазначається уповноважений оперативний підрозділ, який має виконувати негласну слідчу (розшукову) дію.

У клопотанні зазначаються: 1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер; 2) короткий виклад обставин злочину, у зв'язку з розслі-

дуванням якого подається клопотання; 3) правова кваліфікація злочину із зазначенням статті (частини статті) КК України; 4) відомості про особу (осіб), місце або річ щодо яких необхідно провести негласну слідчу (розшукову) дію; 5) обставини, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні злочину; 6) вид НСРД та обґрунтування строку її проведення; 7) обґрунтування неможливості отримання відомостей про злочин та особу, яка його вчинила, в іншій спосіб; 8) відомості залежно від виду негласної слідчої дії про ідентифікаційні ознаки, які дозволять унікально ідентифікувати абонента спостереження, телекомунікаційну мережу, кінцеве обладнання тощо; 9) обґрунтування можливості отримання під час проведення негласної слідчої (розшукової) дії доказів, які самостійно або у сукупності з іншими доказами можуть мати суттєве значення для з'ясування обставин злочину або встановлення осіб, які його вчинили [3].

Процесуальною підставою для початку процедури розгляду слідчим суддею є наявність сформованого клопотання слідчим (прокурором). У змагальному кримінальному процесі клопотання є цілком достатньою підставою для вирішення питання по суті.

Слідчий суддя за відсутності матеріалів, що обґрунтовують необхідність проведення негласних слідчих (розшукових) дій, не вправі відмовити як у прийнятті названого клопотання, так і у його розгляді, оскільки саме слідчий (прокурор) несе всю повноту відповідальності за подання або неподання в суд тих або інших матеріалів, що обґрунтовують дане клопотання. Без матеріалів кримінального провадження слідчому судді дуже важко прийняти обґрунтоване законне рішення. На нашу думку, для забезпечення реальної можливості прийняття законного і об'єктивного рішення, слідчому судді завжди необхідно безпосередньо вивчати матеріали кримінального провадження. Прийняття рішення має ґрунтуватися на оцінці наявних відомостей, зіставленні їх з нормами закону, що визначають підстави проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

Ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії повинна містити відомості про:

- 1) прокурора, слідчого, який звернувся з клопотанням;
- 2) злочин, у зв'язку із досудовим розслідуванням якого постановляється ухвала;
- 3) особу (осіб), місце або річ, щодо яких необхідно провести негласну слідчу (розшукову) дію;
- 4) вид негласної слідчої (розшукової) дії та відомості залежно від виду негласної слідчої (розшукової) дії про ідентифікаційні ознаки, які дозволять унікально ідентифікувати абонента спосереження, телекомунікаційну мережу, кінцеве обладнання тощо;
- 5) строк дії ухвали.

Слідчий суддя при розгляді клопотань про проведення НСРД повинен готувати, оголошувати, реєструвати та надавати її прокурору чи слідчому з забезпеченням режиму секретності.

Термін дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії не може перевищувати двох місяців, відповідно до ст. 249 КПК України.

У випадку, якщо слідчий, прокурор вважає, що проведення негласної слідчої (розшукової) дії слід продовжити, то слідчий за погодженням з прокурором або прокурор має право звернутися до слідчого судді з клопотанням про прийняття ухвали згідно з вимогами статті 248 КПК. Крім відомостей, вказаних у статті 248 КПК, слідчий, прокурор повинен надати додаткові відомості, які дають підстави для продовження негласної слідчої (розшукової) дії. Відповідно до чинного законодавства загальний строк, протягом якого в одному кримінальному провадженні може тривати проведення негласної слідчої (розшукової) дії, дозвіл на проведення якої дає слідчий суддя, не може перевищувати строків досудового розслідування.

Законодавство не зобов'язує слідчого суддю, у разі відмови в задоволенні клопотання слідчого про проведення негласної слідчої (розшукової) дії у своїй ухвалі вказати мотивацію прийнятого їм рішення. У ч. 5 ст. 248 КПК лише вказується на те, що постановлення слідчим суддею ухвали про відмову в наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії не перешкоджає повторному зверненню з новим клопотанням про надання такого дозволу.

Як зазначалось вище, для ефективності розслідування розбоїв, вчинених організованою групою, доцільним є невідкладне проведення комплексу негласних слідчих (розшукових) дій, а саме таких видів НСРД, як: використання сучасних можливостей установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж та з електронних інформаційних систем, можливості візуального спостереження.

Отже, стаття 263 КПК України регламентує вид НСРД «Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж» – який є різновидом втручання у приватне спілкування, яке проводиться без відома осіб, які використовують засоби телекомунікації для обміну інформацією. Проведення зазначеної негласної слідчої дії пов'язане із обмеженням прав особи, гарантованих статтями 30, 31, 32 Конституції України, тому вона здійснюється тільки за ухвалою слідчого судді та у випадках, якщо іншим шляхом отримати інформацію з метою розслідування злочину неможливо.

Існують такі типові ситуації коли з'являється необхідність зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж: коли планується розмова (змова) між співучасниками – членами злочинної групи; коли підозрюваний телефонує своїй жертві перед вчиненням розбою або після його вчинення; коли особа яка розшукується виходить на зв'язок зі своїми близькими та співучасниками.

Відповідно до Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні зняття інформації з електронних інформаційних систем без відома її власника, володільця або утримувача полягає в одержанні інформації, зокрема із застосуванням технічного обладнання, яка міститься в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматичних системах, комп'ютерній мережі (2012) [9].

Також можна виділити етапи організації підготовки та проведення зняття інформації з електронних інформаційних мереж при розслідуванні розбоїв, яке проводиться за дозволом слідчого судді із застосуванням технічних засобів, а саме: вивчення, аналіз і оцінка ситуації, яка складеться в процесі кримінального провадження; складання необхідних документів та отримання дозволу слідчого судді на проведення відповідної дії; складання плану заходів; здійснення взаємодії; підготовка до проведення даної НСРД; проведення даної НСРД; контроль за проведенням даної НСРД; фіксування отриманих результатів; аналіз та оцінка ефективності проведення зняття інформації з електронних інформаційних систем.

Відповідно до загальних вимог змісту клопотання про проведення НСРД, у клопотанні на отримання дозволу на зняття інформації з електронних інформаційних систем уповноваженні особи повинні вказати у даному клопотанні наступні відомості: найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер; короткий виклад обставин вчиненого розбою, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання; правова кваліфікація кримінального правопорушення; відомості про особу (осіб), яка (які) вчинили розбійний напад, місце або річ, щодо яких необхідно провести НСРД; обставини, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні розбою; обґрунтування строку проведення зняття інформації

ції з електронних інформаційних систем; обґрунтування неможливості отримання відомостей про розбій та особу, яка його вчинила, в інший спосіб; відомості про ідентифікаційні ознаки об'єкту; обґрунтування можливості отримання під час проведення даної НСРД, які самостійно або в сукупності з іншими доказами можуть мати суттєве значення для з'ясування обставин розбою або встановлення осіб, які його вчинили.

Після отримання дозволу (ухвали) від слідчого судді на зняття інформації з електронної інформаційної системи, слідчий уповноважений скласти письмове доручення, в якому доручає представнику оперативного підрозділу проведення відповідної НСРД. Після чого уповноважена особа здійснюється фіксування дій та результатів даної дії у протоколі відповідно до вимог КПК України, з долученням додатків у вигляді носіїв інформації.

Крім цього, згідно з п. 11 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [8] підрозділам, уповноваженим на проведення цієї діяльності, надається право «здійснювати візуальне спостереження в громадських місцях із застосуванням фото-, кіно-, відеозйомки, оптичних і радіоприладів, інших технічних приладів».

Головним завданнями візуального спостереження при розслідуванні розбоїв є: попередження або припинення розбоїв; виявлення причини та умови, що сприяють вчиненню такого злочину; фіксування злочинної дії осіб; встановити місця переховування злочинців, що ухиляються від слідства, суду і відбування покарання; фіксація окремих дій об'єктів спостереження шляхом негласного фотографування, кінозйомки, відео- і звукозапису; забезпечити проведення окремих слідчих дій (підготовка до обшуку, арешт тощо); виявлення місця збору кримінальних елементів, збуту майна, нажитого злочинним шляхом, зокрема, отриманого від вчинення розбійного нападу, кубла розпусти і вживання наркотиків.

Таким чином, ефективність досудового розслідування розбоїв, вчинених організованою групою, зумовлена невідкладністю проведення негласних слідчих розшукових дій, які потребують не лише дотримання процесуального порядку проведення, але і дотримання етапів послідовності проведення таких дій. А саме, для забезпечення виконання послідовності етапів проведення НСРД, необхідним є: внесення відомостей до ЄРДР; аналітичне опрацювання матеріалів кримінального провадження та оперативно-розшукової справи відповідної категорії; виокремлення системи фактичних даних для отримання яких необхідно провести НСРД; складання письмового плану проведення НСРД та узгодження його з працівниками оперативного підрозділу; визначення конкретного суб'єкта проведення негласної слідчої (розшукової) дії; звернення з клопотанням до належного суб'єкта санкціонування та послідовності етапів розгляду клопотання про проведення НСРД, необхідним є: прийняття слідчим суддею заходів забезпечення режиму секретності; вивчення клопотання, інших матеріалів та визначення наявності підстав для надання дозволу на проведення НСРД; визначення часу та місця розгляду клопотання та доведення інформації до слідчого чи прокурора, які будуть присутні при розгляді клопотання; вжиття інших заходів, необхідних для підготовки до розгляду клопотання; розгляд клопотання: відкриття засідання та оголошення розгляду клопотання; повідомлення про явку особи, яка подала клопотання та про додержання режиму секретності і умови фіксування засідання; оголошення яке клопотання розглядається; заслуховування особи, яка подала клопотання з обґрунтуванням підстав, необхідності та мети проведення негласної слідчої (розшукової) дії; заслуховування доводів сторін; заключний етап: визначення достатності підстав для вирішення клопотання по суті; постановлення ухвали про дозвіл або відмову в наданні дозволу на проведення НСРД; з додержанням режиму секретності надання ухвала слідчого судді слідчому чи прокурору.

ЛІТЕРАТУРА

- Грібов М. Л. Зміст криміналістичного забезпечення негласних слідчих (розшукових) дій. *Вісник кримінального судочинства*. 2017. № 1. С. 35–41., с. 35.
- Ковальова О. В. Засоби інформаційного забезпечення під час проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*. 2022. № 1. С. 30–39.
- Кримінальний процесуальний Кодекс України. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
- Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за заг. ред.: В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1328 с.
- Мирошниченко Ю. Негласні слідчі (розшукові) дії: підстави проведення. *Правова позиція*. 2019. № 2 (23). С. 117–121
- Мірковець О. М. Негласні слідчі (розшукові) дії під час розслідування розбоїв, вчинених організованою групою. *Право і суспільство* № 1 частина 2 / 2021. С. 103–111.
- Погорецький М. А. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 21–24.
- Про оперативно-розшукову діяльність: Закон від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. *Верховна Рада України*. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2135-12
- Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Інструкція, затв. спільним наказом Генеральної прокуратури України, МВС України, СБ України, Міністерством фінансів України, Адміністрацією ДПС України та Міністерством юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1681/51. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>.
- Протидія розбоям підрозділами Національної поліції України : метод. реком. / М. В. Бурак, О. М. Брисковська, Р. С. Горбач та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 100 с.
- Роман Олійничук, Валерій Канюка. Особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування грабеві в розбійних нападів, вчинених в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми правознавства*. 4 (32)/2022. С. 169-173.
- Синявський С. М. Правові аспекти проведення негласної слідчої (розшукової) дії установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. *Право і суспільство*. 2016. № 4. С. 221–224.
- Тагієв С.Р., Пузирьов М.С., Івашко С.В. Негласні слідчі (розшукові) дії в умовах війни: окремі теоретичні та практичні аспекти. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство. Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ»* (2023. № 1). С.454–459.
- Уваров В. Г. Втручання у приватне життя шляхом зняття інформації з електронних інформаційних систем: новели нового КПК України та євро стандарти. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 3. С. 439–445, с. 440.
- Шай Р. Негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукові заходи: їх спільні та відмінні риси і проблеми нормативного регулювання. *Європейські перспективи* № 4, 2021. С. 114–119.
- Шило А.В. Використання в кримінальному провадженні відомостей, отриманих у результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій : дис. канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2019. 233 с.